

DISSIDENTS

PERSONATGES:

Bàrbara: JANA (Jana), Magdalena, MARIA i Catalina

Toti: JUDIT (Judith), María, Dona (apareix a la conversa metodista), Veus que arriben de lluny (conversa metodista), MARIA 1

Biel: Narrador (marcat al text), Sergent 2, Bartomeu Alou, Home 2, Germà MARIA 1, advocat, senyor Blei

Pere: Narrador (Marcat al text), Sergent 1, Home 1, Mèdium, Billy, Vigilant

(Durant l'entrada de públic, dos homes i dues dones ballen i canten, beuen i riuen, sobre les tarimes rodones on transcorren les escenes i entre el públic. Quan acaba el tema, el focus passa a la tarima rodona del seu costat)

WIKIKI (1)

NARRADOR 1: *(Sense cantar)* Willkommen! Et bienvenue! Welcome!

Wie geht's? Comment ça va? Do you feel good?

NARRADOR 2: Fremder, étranger, étranger, Glücklich zu sehen, Je suis enchanté

NARRADOR 1: Happy to see you. Bleibe, reste, stay

NARRADOR 2: Meine damen und herren, mes dames et messieurs, adies and gentlemen... This is the Wikiki... Das Wikiki, Le Wikiki...

NARRADOR 1: Guten abend! Bon soir! Good evening!

NARRADOR 2: Benvinguts a l'espai dels somnis..., on tot és possible

NARRADOR 1: La bohèmia

NARRADOR 2: L'alegria

NARRADOR 1: L'amistat

NARRADOR 2: La perversió...

NARRADOR 1: Sobre tot, la perversió

PRESONERES (1)

(Escenari en penombra. Dues dones assegudes esquena contra esquena. Dos homes, les observen)

JANA: I tu? Què has fet?

JUDIT: (Arrufa les espatlles) Botar a la corda? Pentinar-me amb la retxa enmig?
Posar-li ceba a la truita de patata... Trobes que importa molt el que facis?

NARRADOR (BIEL): *(S'aixeca de la cadira i mira al públic i assenyala les dues dones)*

La cel·la d'una presó qualsevol a un país qualsevol. Avui, ara mateix.

(Pausa)

JANA: *(Somriu)* Jo em vaig manifestar. Duia un cartell que posava 'aquesta guerra no és la meva'

JUDIT: No et vas matar

JANA: Com?

JUDIT: Es cartell, que tampoc te'l vas currar massa

JANA: Bombardejau-vos els collons

JUDIT: Com?

JANA: 'Aquesta guerra no és la meva' i més petit 'bombardejau-vos els collons'. Això posava

JUDIT: Ah. Millor. (Pausa) Escric a una revista.

JANA: Una revista de la resistència?

JUDIT: Li pots dir així.

JANA: I sobre què escrius?

JUDIT: Sobre com pentinar-me amb la retxa enmig i com fer una truita. (P1 somriu)

(Pausa) Opin sobre collons i bombes. Política, vaja.

(Pausa)

JANA: Trobes que som valentes o estúpides?

JUDIT: Jo, valenta. Tu no ho sé, només fa mitja hora que et conec. (Pausa) Potser ets estúpida. Potser ets estúpidament pacifista.

JANA: Quant de temps ens tendran aquí?

JUDIT: Potser dies..., setmanes.

JANA: Mai m'hagués pensat que una pacifista estúpida com jo acabaria a un lloc com aquest. (Pausa) Som com elles...

JUDIT: Com qui?

JANA: Sa meva família va viure durant anys a un poble. Un poble del nord d'una illa, però molt més al sud d'aquí. La meva padrina sempre m'explicava la història de dues dones d'aquell lloc.

CONSELL DE GUERRA (1)

(Dos homes surten del fons de l'escena amb una cadira a cada mà. Cada un va a un

costat de l'escenari i col·loca les cadires que duu, una al costat de l'altra. L'altre fa el mateix. Ho fan simultàniament, a la vegada. Amb un gest indiquen a les dones, que s'ho miren des de la posició que ocupaven, que s'acostin i s'asseguin. S'aixequen i un element ens les mostra com uns altres personatges. Cada una va a una cadira. Els interrogatoris es mostren de manera simultània, veim que per la distància temporal no tenen lloc a la vegada però els hi mostrem. A vegades una pot contestar preguntes de l'interrogatori de l'altra però mirant el seu interrogador. Algun pic elles es miraran entre si, com si realment es poguessin veure)

SERGEANT 1: (Situat al costat de Magdalena) Sumarísimo número 12 instruído contra la vecina Magdalena Coll Alou (sona un bip que emmudeix el nom)

SERGEANT 2: (Situat al costat de Maria) Sumarísimo número 212 instruído contra la vecina Maria Vaquer Moll (un bip emmudeix el nom)

(La dones que s'ha assegut, impassibles, es giren lentament per mirar l'home que tenen al costat)

SERGEANT 1: Por infracción del Decreto-Ley sobre exportación y atesoramiento de plata a moneda, dictado en 9 de noviembre de 1936 y vinculación con el régimen socialista. (L'home, que llegeix uns documents, mira na Magdalena.)

SERGEANT 2: Por auxilio a la rebelión y apología del régimen comunista (Mira na Maria, que li agunata la mirada).

SERGEANT 1: Fecha de incoación: 12 de enero de 1938.

SERGEANT 2: Fecha de incoación 17 de agosto de 1936.

SERGEANT 1 i 2: ¿Profesa usted la religión católica?

MAGDALENA/MARIA: No.

SERGEANT1: ¿A qué secta religiosa pertenece?

MAGDALENA: No pertenezco a ninguna secta religiosa.

SERGEANT 2: Conteste a la pregunta. ¿Cual es su religión?

MARIA: No tengo de eso. (Pausa) Soy médium.

MAGDALENA: Soy metodista.

SERGEANT 2: Explíquese.

NARRADOR BIEL : Jutjat eventual de la capital d'una illa del sud del continent envoltada d'aigues calmes.

MAGDALENA: Es una rama del evangelismo.

SERGEANT 1: ¿Celebraba usted rituales de índole claramente anticlerical? (Na Maria mira l'home, mig somrient)

MAGDALENA: (Mira l'home, incrèdula, quasi divertida) Creo en los mandamientos de la Biblia y en nuestro señor Jesús.

MARIA: Seguia los mandamientos de Jesús sin necesidad de que un párroco me dijera cómo.

SARGEANT 1: ¿Cómo llego a esa religión?

MARIA: No llegué. No es una religión. Estaba dentro de mi.

MAGDALENA: Mi tio era el pastor de la iglesia metodista de mi pueblo.

(L'escena canvia. S'acosten l'home i la dona que romanen al fons de l'escena asseguts i porten cadires que col·locaran al costat de la dona al centre de l'escenari. El sergent amaga els documents i treu una bíblia i la llegeix als presents. Té aspecte sever i llegeix dret, davant la cadira)

BARTOMEU ALOU : “Aprended a hacer el bien, buscad la justicia, reprended al opresor, defended al huérfano, abogad por la viuda” Isaïes 1.14 (pausa). Què ens diu, llavors, Isaïes, sobre aquell qui ostenta es poder?

(Es produeix un petit silenci)

HOME 1 : Diu que li hem de fer front.

BARTOMEU ALOU: I com és això? Com li hauríem de fer front?

HOME 1 : Amb un garrot

(Es produeixen rialles fluixes. El pastor Bartomeu Alou fulmina l'home amb la mirada)

NARRADOR (PERE): Hem viatjat al passat dues vegades, primer fins a 1938 i ara fins a 1927. Continuem a l'illa del nord, solejada i de brisa suau. Som al bell mig d'una litúrgia metodista. En acabar, el pastor comparteix preguntes i reflexions sobre la lectura d'aquell dia, amb els fidels.

MAGDALENA: Eh..., amb sa paraula... I amb s'acció?

BARTOMEU ALOU: De quines accions parles, Magdalena?

MAGDALENA: (Mira el pastor intimidada) Oferir bondat? Ajudar a qui menys té i pateix sa injustícia de qui el té sotmès?

BARTOMEU ALOU: És una acció noble i justa, llavors, plantar cara a es poderós?

Silenci entre els presents, que es miren entre ells.

MAGDALENA: Si aquest es comporta vilment i és injust amb sos més febles, tenim s'obligació d'emprendre accions per aturar sa seva cobdícia. Es poder no hauria d'estar en mans d'un, hauria d'estar repartit entre tots.

BARTOMEU ALOU: Coincidíu amb ses paraules de na Magdalena?

DONA: Ben dit, Magdalena

MAGDALENA: Gràcies.

HOME 1: Sa veritat és que...

(Els presents veuen la seva conversa interrompuda per veus que els arriben de lluny i que canten entre rialles)

“Fuera fuera protestantes

Fuera de nuestra nación

Que queremos ser amantes

Del sagrado corazón”

(Tots els presents es miren, es produeix un silenci dens i trist)

BARTOMEU ALOU: Continuem, per favor.

(L'home i la Dona surten d'escena i la dona queda asseguda a la cadira mentre que qui feia de pastor deixa la Bíblia i agafa els documents que abans l'legia)

SERGEANT 1: Puede explicar a este tribunal por qué motivo atesoraba una cantidad de plata en moneda que rebasaba la permitida por la ley?

MAGDLENA: Tenia un pequeño comercio y necesitaba la moneda para devolver el cambio a mis clientas

SERGEANT 1: ¿De qué era ese comercio?

MAGDALENA: De enseres de llata, pequeños suministros, algunos víveres...

SERGEANT 2: ¿Colocó usted un trozo de tela blanca en el tejado de su domicilio en la calle de Palma, número 140 de la villa de Capdepera (un bip emmudeix l'adreça) cómo señal de paz y rendición a los aviones rojos que por esos días frecuentaban nuestra isla?

MARIA: No señor, si había ropa blanca en mi tejado era la ropa interior de mis hijos y mía.

SERGEANT 1: ¿Qué es llata?

MARIA: Obra de palma

SERGEANT 2: ¿Cómo explica usted a este tribunal que justo el día de autos en que los aviones del ejército rojo surcaban el cielo de su localidad usted desplegara una tela blanca de gran tamaño?

MARIA: Yo tiendo ropa varias veces a la semana, sin conocer las intenciones de ningún ejército.

SERGEANT 1: ¿Puede explicar a este tribunal en qué consiste esa obra de palma?

MAGDALENA: Trenzamos palma

(El sergent la mira sense entendre, les dues dones miren al costat com si es poguessin veure)

MARIA: De la planta del palmito, que allí tenemos mucha..., cuando ya está seca

MAGDALENA: Se hacen cestas y recipientes para guardar leña y otras cosas, o para los animales

SERGEANT 1: ¿La llata esta la hacía usted?

MAGDALENA: Con mis amigas y vecinas.

SERGEANT 2: ¿No era usted conocedora de los planes de ataque del ejército rojo en su sección local a través de los vínculos de su marido?

MARIA: Me hubiera gustado. Pero no.

(Silenci)

MAGDALENA: Depende del tamaño.

SERGEANT1: A ver señora, concrete un precio, cesta mediana.

MAGDALENA: Media peseta

SERGEANT 2: ¿Era usted costurera, entoces?

MARIA: Sí, y buena.

SERGEANT1: Cuando dice que hacia esa obra de palma "con mis amigas y vecinas", ¿a qué se refiere?

SERGEANT 2: ¿Tenian ustedes algun tipo de cooperativa de manufactura o distribución?

MARIA: No.

MAGDALENA: Nosotras quedábamos para hacer la obra de palma juntas, un día en casa de una y un día en casa de otra, así ahorrábamos luz de las demás casas.

Cuando hacía calor nos sentábamos en la calle.

SERGEANT 2: Las conversaciones que mantenían durante esos encuentros, ¿tenían naturaleza política?

MARIA: Nos ayudábamos, charlábamos de nuestras cosas.

MAGDALENA: Era por compañía, cantábamos (sonrió tímidamente) canciones del pueblo que nos inventábamos.

SERGEANT 1: ¿Y eran esas reuniones un lugar donde aprovecharan para conspirar contra los ciudadanos de su villa que profesaban la religión católica?

MAGDALENA: No!

SERGEANT 2: ¿Seguro?

(Na Maria l'observa incrèdula)

(L'escena torna a canviar, tots col·loquen cadires al costat de na Magdalena, qui feia de sergent deixa els documents i fa el mateix)

MAGDALENA: Maria, la setmana que ve ja toca vetlar a ca teva!

MARIA: Ja ho se!

HOME 1: Avui en Miquel ha anat en es casinu i m'ha dit que han arribat dos matrimonis de fora per fer feina.

HOME 2: Idò els farem lloc, aquí baix hi ha cases barates per llogar.

MAGDALENA: I jo tenc roba que ja no duc si l'han de menester.

HOME 1: Saps que ho ets de bona al·lota, Magdalena!

MAGDALENA: Pensa!

HOME 2: Avui m'han dit que ses beates anaven esperitades quan sortien de missa.
Diuen que es capellà ha dit que a tots es carrers d'aquí baix hi viu es pecat.

MARIA: Es pecat de no ser unes tristes.

(Rialles generalitzades)

HOME 1: Hem quedat a can Domínguez, demà es capvespre. Na Maria vol convocar sa mare i...

MAGDALENA: A ta mare? Com així?

MARIA: Tenc un dubte gros.

MAGDALENA: Jo no vendré, Maria, que no et sàpiga greu.

MARIA: No me'n sap, Magdalena, just que si un dia t'hi volguessis acostar veuries que només parlam amb qui estimam (la mira) i no necessitam permís.

MAGDALENA: Es morts no xerren, Maria.

MARIA: I tant que xerren, i ben clar!

PRESONERES (2)

JUDIT: Es morts no xerren.

JANA: No ho sé.

JUDIT: A mi no m'han xerrat mai.

JANA: Potser et xerren i no els sents.

JUDIT: Jo crec que, si algú em parlàs, el sentiria. Creus que no donaria el que fos per poder parlar cinc minuts amb munpare?

JANA: Va morir?

JUDIT: Era molt petita, tenc massa preguntes com per no sentir-lo, si em volgués

xerrar.

JANA: No ho sé, hi ha gent molt sorda.

JUDIT: Saps qui em xerra? De fet, m'està xerrant ara mateix. Sa meva panxa. Tenc una gana que fa por.

JANA: Idò, a mi, aquest lloc me l'ha llevada.

JUDIT: (Dirigint-se a un vigilant) Aquí no es menja mai o què?

JANA: Forma part de sa guerra psicològica. Cerquen debilitar-te perquè siguis més vulnerable quan arribi l'interrogatori.

JUDIT: Què has estat moltes vegades detinguda o què?

JANA: Ho he vist a les pel·lícules

JUDIT: (Torna a dirigir-se al vigilant) Ei! No em sents? Teniu res per menjar o no?

JANA: Es fa el sord, també.

JUDIT: El que no entenc és quin problema tenien aquelles autoritats amb el metodisme.

JANA: Es veu que aquelles autoritats tenien problemes amb tot el que sortís una mica de la norma.

JUDIT: I els jutjaven només per això?

JANA: No. Aquesta part vendrà més tard.

JUDIT: Uau, quin misteri. Et fas la interessant.

JANA: La història ho paga. Paciència. M'he de dosificar, no sabem quant de temps estarem aquí tancades.

PRESONERA2: Si ara tenguéssim palmito d'aquell podríem fer una senalleta. Almanco no seria tan avorrit.

JANA: T'avorreix, sa meva història?

JUDIT: Potser hi manca conflicte.

JANA: Paciència, després millora.

JUDIT: Va, conta. Tanmateix, no sembla que aquests facin comptes de dur-nos res per rovegar.

CONSELL DE GUERRA (2)

SERGEANT 2: ¿Realizaba usted prácticas esotéricas conocidas cómo espiritismo?

MAGDALENA: No.

MARIA: Sí. (Pausa) Pero no era “esotérico”

NARRADOR (PERE): Jutjat eventual de la capital d’una illa del sud del continent envoltada d’aigües calmes (Pausa) (Dubta quan ho diu) i vent de terra.

SERGEANT 1: ¿Se reunían los domingos en la bóveda de la casa de un conocido (mira els papers per llegir la paraula) “médium”, para invocar a los muertos?

MAGDALENA: ...Solamente assistí una vez..., por curiosidad.

MARIA: Era un acto comunitario, un acto de amor, de elevación.

SERGEANT 2: ¿En su religión, hablar con difuntos es un acto de amor?

MARIA: Es amor. Por eso no es una religión. No seguimos el dictado de nadie.

REUNIÓ ESPIRITISTA (1)

(Tots s’aixequen, se situen en cercle i comencen a cantar)

TOTS: Pare d'amor i justícia donau-me llum i saviesa en nom del progrés universal.

MÈDIUM: Qui és Déu?

TOTS: Un ser visible. Si ho volem comprovar, hem de complir es Lema.

MÈDIUM: Quin és es Lema?

TOTS: Amor, pau, caritat, bondat, misericòrdia, justícia..., tot en grau infinit.

MÈDIUM: Germans i germanes.

TOTS: Sí, màquina?

NARRADOR BIEL: (Mirant el públic) Reunió a un poble del nord de l'illa envoltada d'aigües calmes que hem dit abans. A la persona que dirigeix la reunió li diuen mèdiu o màquina.

MÈDIUM: Germans i germanes: iniciem sa sessió.

TOTS: Sí, màquina.

MÈDIUM: Ja sabeu que volem contactar amb persones especials per a voltros... I que per fer-ho hi hem de posar totes ses energies. Entre tots els convidarem a traspasar..., a deixar de ser només ens per esdevenir presències. (Mira una dels participants) A qui volem dur, germana?

MARIA: Vull invocar mumare...

MÈDIUM: I quan ens va deixar, ta mare?

MARIA: Ara farà dos anys...

MEDIUM: Per què vols comunicar-te amb ella?

MARIA: Necessit un consell que només ella em pot donar.

MÈDIUM: Invoquem-la...

TOTS: Invoquem-la.

(Tots projecten una mescla de murmuri i de cançó ofegada)

Som les tenebres de la nit i la llum que romp la fosca, els ecos d'un temps remot, l'esperit que no esborra la història. Som la idea infinita que mai podrà aniquilar-se, el vent que brama a l'orella de l'essència que vol amagar-se.

MÈDIUM: Volem que sa nostra germana que ens va deixar fa dos anys es faci present

entre nosaltres...

(Després d'una estona, el mèdiu parla amb la veu canviada)

On m'heu duit? Qui és tota aquesta gent?

MARIA: Mumare? Ets tu?

MÈDIUM: Filla? Filla meva..., m'has cridat! Què ha passat, filla? Què és això tant urgent perquè em tragueu des meu descans?

ESPIRITISTA: Ets tu... No m'ho puc creure!

MÈDIUM: Ets aquí perquè hi creus.

ESPIRITISTA: T'he enyorat molt.

MÈDIUM: I jo a tu. T'espasarà amb el temps. D'aquí a poc només seré un record.

ESPIRITISTA: Però jo..., et sent dins ca nostra, a vegades quan pas per davant sa teva habitació sent s'olor d'aquell ungüent que et feia madò Bet i te'l posaves per ses mans quan les tenies baldades. Et sent mumare..., et sent que trasteiges darrere jo quan estenc sa roba i...

MÈDIUM: A vegades som allà amb tu, filla, et vigil perquè em guanyen ses ganes de veure't, saber si arrufes ses celles perquè t'has enfadat amb ton pare o si rius perquè es teu germà t'ha dit un desbarat. A vegades no hi som. I només ets tu qui m'enyora.

(Maria pensa) T'escolt filla.

MARIA: (Mira a la resta) Serà cert que quan tens es morts davant no saps què els has de demanar... (Pausa) Necessit es teu consell, mare. Hi ha..., hi ha un homu a sa meva vida..., però no sé si em convé...

GERMÀ DE MARIA: (parlant més fluix a Maria, parlen picat) : Com?

MARIA: Què?

GERMÀ DE MARIA: Qui és, Maria?

MARIA: Ara calla, per favor

GERMÀ DE MARIA: No serà... (sorpresa) De veres? Maria, per favor!

MARIA: Veus? És que no t'ho cont per això...

GERMÀ DE MARIA: Bé, idò no m'ho contis si només vols que et diguin lo que vols sentir. Tohom el coneix, Maria, ho pots demanar a qualsevol des casinu, és un caradura.

MÈDIUM: Es homes no convenen gairebé mai. Qui és? Pensa com noltros?

MARIA: No, vet aquí es problema.

GERMÀ DE MARIA 1: Es problema? Si només fos això...

MÈDIUM: I per què l'estimes?

MARIA: L'estim.

MÈDIUM: Això també t'espassarà amb el temps.

GERMÀ DE MARIA: Tanta sort.

MARIA: Però jo no vull que m'espassi, mumare.

GERMÀ DE MARIA: Idò res.

MÈDIUM: I ell, t'estima?

MARIA: (*Pensa. Dubta*) No ho sé...

MÈDIUM: Si no el pots tenir, l'hauràs d'amollar.

MARIA: No vull, mu mare.

MÈDIUM: I què vols, filla? Viu. Viviu això, sigui lo que sigui.

MARIA: Però tampoc vull patir, mumare.

MÈDIUM: Ja pateixes. Viu. I quan acabi, com s'acaben totes ses coses, sabràs una mica més de lo que saps ara.

MARIA: Però mumare...

MÈDIUM: Tenc fred i vull partir, filla.

MARIA: Mamà...*(Cap al seu germà)* Com pot tenir fred, un esperit?

(Pausa)

MÈDIUM: Escolta. No em facis cas. Escolta dins teu. Es teu cor en sap. Tu mateixa sabràs què has de fer. Ja ho saps, sempre ho sabem, filla, just que a vegades no escoltam sa resposta perquè no ens agrada.

MARIA: Però...

(Pausa)

MÈDIUM: T'estim tant. Cuida ton pare i es teu germà. T'estim fill. No fa falta fer tres rebentats i flastomar cada dimecres amb en Sion, en es casinu. Per ventura amb dos basta.

GERMÀ DE MARIA: D'acord, mumare.

MÈDIUM: He de partir, fills. Tenc molt de fred. *(Torna a la seva veu)* De vegades, als esperits els costa deixar es seu món. Sa seva presència en es lloc des vius no té perquè ser confortable.

MARIA: M'ha conhortat, sentir-la...

MÈDIUM: Es teu conhort és es nostre. Alçau ses mans.

(Fan els càntics/renous d'abans i acaben desbarrant)

(Sobre les tarimes, els cantants ineterpreten "Te sigo soñando" de De Pedro versió amb Luz Casal)

Si alguna vez huí, de mi vida contigo

perdóname cariño, estaba distraída

habia mucho color en esta mare

hacia mucho calor, en la frontera

Me sigues gustando

Y sigo soñando

Es esta la forma que tengo cariño de demostrarlo

Me sigues gustando

Te sigo soñando

Es esta la forma que tengo cariño de demostrarlo

Si todo es mentira

Y la mentira soy yo

Deja que esta vez te hable con mi valor

Si siempre te he fallado

Si lo has necesitado

Si siempre me perdonas

No cambiaré ahora

Me sigues gustando

Te sigo soñando

Es esta la forma que tengo cariño de demostrarlo

Me sigues gustando

Te sigo soñando

Es esta la forma que tengo cariño de demostrarlo

Me sigues gustando

Te sigo soñando

Es esta la forma que tengo cariño de demostrarlo

PRESONERES (3)

JUDIT: Sssht! Ja, no? *(Als cantants)* Metodistes..., i espiritistes.

JANA: Bé, el metodisme era una religió oficial, amb la seva estructura, el seu sistema de valors i tot el rotllo. L'espiritisme era una pràctica. Eren dues comunitats que conviuen però no tenien perquè compartir creences.

JUDIT: Però les espiritistes feien coses fosques. Mola. Vull dir que invocar morts és de guapes. Que no eren manses, vaja.

JANA: Ho feien perquè no creien en l'autoritat, volien contactar amb "la divinitat" pel seu compte, sense que un capellà els digués com, ni quan, ni els imposàs pecats o penitències. Compartien el seu do amb els seus.

JUDIT: Que eren com a anarquistes religioses o què?

JANA: (Riu) Més o manco. I místiques. "Anarco-místiques". Creien en la bondat, la pau, en la justícia universal i en la bellesa oculta del món, i coses així.

JUDIT: Joder. Sempre pens que el darrer article que he llegit m'ha fet entendre qualche cosa definitiva, però en realitat ja estava inventat, ja ho havia fet algú abans a un altre lloc, amb un altra forma. Durant tota la història hi ha hagut dones desafiant el sistema del moment.

JANA: Sempre hi pens molt en elles, tot el dia. No tenc del tot clar per què. I ara som aquí, tancada, com un dia ho van estar elles. Elles tenien fe.

JUDIT: Mai no n'he tengut, d'això. A vegades en voldria. Jo què sé, per tenir un poc d'esperança. Però no. No en som capaç.

JANA: I com hi passes, per la vida?

JUDIT: A hòsties.

(Na JANA observa na JUDIT)

JUDIT: No em miris amb condescendència. No ho sé fer d'altra manera. Sé lluitar. Sé que som aquí tancada amb tu i que no et conec. Sé que per molt que resi o mediti o invoqui, això no canviarà les condicions. Puc lluitar per sortir, res més.

JANA : Jo crec que sí que puc canviar les condicions.

JUDIT: No, per favor, no, no em facis rentats de cervell, d'acord? No necessit una coach. No em coneixes. No sabem ni quant temps estarem aquí juntes. Per favor, estalvia't la missió de pau.

JANA : Saps què? Tampoc em coneixes, així que sigues una mica educada i relaxa el to amb mi. A veure si resulta que no som una estúpida pacifista.

CONSELL DE GUERRA (3)

SERGEANT 2: Prosigamos. Dice usted que no participaba habitualmente en reuniones con la intención de hablar con los difuntos, pero entre sus amistades se contaban personas que acudían a citas de esa índole (na Maria mira na Magdalena).

MAGDALENA: También tengo amigos católicos.

NARRADOR (PERE): Tornam al Jutjat eventual de la capital d'una illa del sud del continent envoltada d'aigües calmes. I pins verds. Brisa suau. I moltes preguntes.

SERGEANT 2: ¿Y cómo explica pues, los libros de carácter espiritista que fueron hallados en su domicilio el día de su arresto?

MAGDALENA: Me los habían prestado. Leía por curiosidad, para conocer, nunca fue con la intención de practicar.

SERGEANT 2: ¿No es cierto que estas comunidades religiosas, evangelistas y espiritistas, toleraban y participaban de las practicas de la otra?

MARIA: No teniamos problemas de convivencia, compartiamos el trabajo y los barrios.

SARGEANT 2: ¿Vejaban a la comunidad católica de su municipio, acorralando sus celebraciones?

MAGDALENA: Siempre he sido respetuosa con las creencias ajenas. En todo caso, diría que los acorralados éramos nosotros.

SERGEANT 2 : (A Maria) Se pone en conocimiento de la interesada que, por orden de la Auditoría de Guerra, los numerosos libros hallados en su domicilio sobre espiritismo y diversos manuales, biografías y apologías del comunismo serán destruidos .

SERGEANT1: Se pone en conocimiento de la interesada que, por orden de la Auditoría de Guerra y según auto dictado por el juez Gabriel Llompарт (un bip emmudeix el nom) con fecha 10 de junio de 1938 - II año triunfal -, los libros intervenidos en su su domicilio serán destruidos y en su substitución se le hará entrega del Catecismo Histórico Católico.

MAGDALENA/MARIA: (Mira el sargent) Destruídos?

SERGEANT 1: Continuemos (reprement la lectura dels documents). Formó usted parte de un grupo femenino vinculado al partido socialista y junto con Maria Vaquer (un bip emmudeix el nom), presidenta de dicha oragnización femenina, publicaban con

regularidad artículos de carácter sindicalista y con soflamas hembruno en el panfleto El Obrero. (Magdalena no respon) ¿Es correcto?

MAGDALENA: Estuve en el grupo femenino socialista unos años como tesorera.

(L'escena canvia. El sergent desapareix i entra la dona que seu al fons de l'escena. Les dues dones recullen cadires.)

MARIA: Sempre quedam tu i jo ses darreres.

MAGDALENA: Ens agrada quedar a feinejar..., i xerrar.

MARIA: (Pausa) La setmana que ve em publiquen un article a El Obrero.

MAGDALENA: Molt bé, Maria! I quin tema tractes?

MARIA: Te'l puc llegir i em dius si és massa pujat de to?

MAGDALENA: Per què no l'has llegit a s'assemblea?

MARIA: Primer volia que el llegissis tu.

NARRADOR (BIEL): Al poble del nord de l'illa al sud envoltada d'aigües calmes i pins verds i brisa suau, ha acabat l'assemblea del primer grup femení socialista del municipi. La tesorera i la secretària comparteixen expectatives, eufòria i secrets.

MAGDALENA: L'ha llegit, ell?

MARIA: Primer volia que el llegissis tu.

MAGDALENA: (Riu) Però..., no sé si tenc sa teva energia ja...

MARIA: Va, per favor Magdalena, no remuguis, ja saps que vull sa teva opinió sa primera. Tot lo que tu publicaves ho llegia ell primer?

MAGDALENA: Diria que sí.

MARIA: Bé, idò jo vull que ho llegeixis tu primer.

MAGDALENA: (La mira, somriu) Caparruda! Da-li. T'escolt.

MARIA: Desperta, dona, de la letargia, del somni profund dels covards. Fuig de les

urpes del lleó que representa els temps antics. Ha arribat el teu moment; el moment d'alliberar-se de l'individualisme, de la ignorància. El moment de transitar cap el progrés, material i espiritual.

Ja és ben hora, dones del món, que alceu el vol cap a una vida més lliure, més plena, més justa; hora de deixar de fiar la vostra llibertat a les oracions, a les litúrgies inútils que us volen presoneress; ja és hora de plantar cara al patró.

(Alça més la veu, s'emociona)

Pels carrers hem de cridar, fora, fora es comerciants!

Perquè ells tenen sa culpa que aquest poble passi fam!

Obra pujau, paumes baixau!

sa farina ens donau!

I si no ens la donau, arròs i paumes i quan n'hi ha!

Tota sa classe obrera unida, en vaga es declararà!

MAGDALENA: Maria, baixa la veu, per l'amor de Déu. I aquesta cançó? Què hi fa dins l'article?

MARIA: No hi és, però em feia ganes, ara, mira tu. Basta de por, Magdalena.

MAGDALENA: Si, molt bé, però no cridis. Va, continua llegint.

MARIA: Heu de comprendre, dones d'aquest poble i de tot el món, que la por és la barrera més gran per al triomf de la cultura, de l'amor, de la igualtat. I que hem de defensar aquests valors, propugnats per la República, perquè perdre aquest tresor, seria perdre-ho tot. Organitza't dona d'aquí, difon la idea entre les germanes de més enllà, romp els grillons del passat i puja a la doctrina que ens convertirà per sempre en subjectes de ple dret. Estudia, germana, forma't, llegeix, educa't i educa i reivindica els teus drets davant els poderosos de sempre. El món ha de canviar de bases, els pàries d'ahir lliures han de ser. Aprofitem els vents favorables que corren. Visca la República.

Un poble del nord de l'illa. 1931. Maria Vaquer (bip)

MAGDALENA: D'acord. M'agrada. M'agrada. M'agraden ses idees que hi poses.
(Pausa) Ets valenta, Maria. Tal vegada tens sa valentia que a mi em falta.

PRESONERES (4)

JANA: Tal vegada tens la valentia que a mi em falta.

JUDIT: Jo? No em coneixes de res.

JANA: És una intuïció.

JUDIT: No sé si som valenta, però no vaig de coverbos.

JANA: Saps? Han passat noranta anys i trob que el discurs d'aquella Maria és ben actual.

JUDIT: Vull pensar que ara, com a mínim, estam més organitzades.

JANA: I també dispenses. Ells ens volen així..., i de vegades ho aconsegueixen.

JUDIT: Qui són ells?

JANA: Els tios.

JUDIT: Crec que el sistema té la mànega més ampla que això i més d'un nom.

JANA: Els líders són homes.

JUDIT: Els nostres també. (Pausa) Tot i que tampoc tenc clar qui som noltros. Tu i jo, per exemple. Formam part del mateix 'noltros'? Trobes que lluitam pel mateix?

JANA: Tenim adversaris comuns

JUDIT: I elles? Lluitaven pel mateix?

JANA: En essència, diria que sí.

JUDIT: I per què lluitaven, en essència?

JANA: Per la llibertat, per la igualtat, per la justícia...

JUDIT: Liberté, égalité, fraternité!

JANA: Més o menys.

JUDIT: Idò... potser ens assemblam.

JANA: A més, escrivien a revistes, com tu. (Pausa) Encara no sé ni què noms... És estrany. (La JUDIT la mira) No trobes estrany que no ens hàgim dit ni els noms? Jo som...

JUDIT: No. Millor així. Si les coses es posen xungues potser és millor no saber res una de l'altra.

CONSELL DE GUERRA (3)

SERGEANT 1: ¿Formó usted parte, además, del partido socialista de su municipio, junto con su marido, Miguel Ferrer? (Un bip emmudeix el nom)

MAGDALENA: Sí, pero hace mucho tiempo que dejé de formar parte.

NARRADOR BIEL: Al Jutjat eventual de la capital d'una illa del sud del continent envoltada d'aigües calmes. I pins verds. Brisa suau. I moltes preguntes. Começa a instal·lar-s'hi un neguit a les boques dels estómacs de les interrogades. Na Maria pensa que tant és el que respongui, faran amb ella el que vulguin. PERE: Na Magdalena dubta, es convenç que no ha fet res mal fet, però no n'està segura. Per a ells, 'mal fet' pot ser qualsevol cosa.

SERGEANT 2: ¿Formaba parte del partido socialista junto con su marido Serafín Nebot? (Un bip emmudeix el nom)

MARIA: Sí.

SERGEANT 2: ¿Reconoce ser la autora de los artículos aparecidos en el panfleto El Obrero, en la sección Libérate Mujer?

MARIA: La sección es mía.

SARGENT 1 ¿Aborrecen los preceptos de la iglesia católica de obediencia y virtud?

MAGDALENA: Sigo los preceptos de mi iglesia.

MARIA: Obedezco a mi conciencia y practico la virtud que me enseña mi comunidad, no necesito a una mosca negra para guiarme.

MARIA: No, Magdalena, no és així.

HOME 1: Hem de deixar que es ministres de sa moral i es càstig intervenguin en com hem d'educar es nostres fills?

MAGDALENA: No parlam de moral, només. Parlam d'ètica.

MARIA: Quina ètica? Parlam de pecat, càstig i submissió, o això diuen ells des de sa trona.

HOME 2: No sé si és tot tan senzill com ara això...

MAGDALENA: Totes aquestes normes que dius són ses que a mi i a moltes d'altres com jo ens han permès cercar sa justícia social fora de l'església.

HOME 1: I l'has trobada? Perquè només veig patrons remenant sa coa i treballadors cap baix... Qui fa ses normes?, i qui les compleix?, qui té via lliure?, i qui ha de dir "amén"?

MAGDALENA: I dones obeïnt i homes comandant, no te n'oblidis tampoc.

HOME 1. Bé, però...

MARIA: Aquesta part és així, sí

NARRADOR BIEL: Al poble al llevant d'una illa del sud del continent envoltada d'aigües calmes. I pins verds. Brisa suau. A vegades les aigües no són calmes. Reunió del partit socialista, 1934.

HOME 2: Hi deu haver un punt mig, una manera de fer confluïr.

MARIA: Què hem de fer confluïr? Es tracta només de saber quina falta ens fa que l'església decideixi quins han de ser es valors des nostres fills. I jo dic: cap

HOME 2: Cap.

MAGDALENA: No són s'amor a s'altre, sa justícia, sa igualtat i sa llibertat de totes ses persones es que guien es sagraments?

MARIA: Idò creus que necessitam que un capellà ens digui com i quan podem trobar aquests idees? Igual que, segons molts, necessitam un *homu* per ser completes?

MAGDALENA: No ho facis això, Maria, no facis trampa.

MARIA: Cap trampa ni una. No és sa llibertat, que cercam? Llavors, no necessitam cap ministre de l'església que ens la mostri. Sa llibertat, sa justícia, o sa igualtat no depenen de com es cabdills ens diguin com les hem d'assolir. És es poble qui es concedeix a sí mateix sa llei i s'obediència, sense haver de servir a qui ens les imposa.

MAGDALENA: No s'imposa res, es tracta de no discriminar precisament per motius religiosos o de classe. No és en això que estam tots?

HOME 1. Noltros, imposar?

HOME 2: Excloure tota ensenyança religiosa s'assembla a imposar, a decidir p'es altres.

MARIA: Són ells es que decideixen què hem de pensar, com hem de viure i estimar, què és correcte i què no ho és. Això és moral, i res més.

HOME 1: Que cadascú cregui en allò que vulgui, però a dins ca seva.

MAGDALENA: Vaig aprendre a estimar es altres, a oferir, a compartir i a fer front a sa injustícia a través de s'amor a Déu, i de qui me'l va ensenyar. Perquè és just aquest es seu missatge. Deixau que cada un escolti allò que vulgui.

MARIA: Tot això no fa falta que t'ho mostri Déu; Magdalena. No es pot aconseguir ni s'amor ni sa revolució que volem així. No podeu comprar sa revolució. No podeu fer sa revolució. És en es vostre esperit o no és enlloc. sa idea és infinita, no emana d'enlloc,

ja és dins cada un.

MAGDALENA: Deim lo mateix, Maria, però no en respectes s'origen. I si Déu som jo, Maria, o tu? I si és dins nostru i a fora, en es arbres, en el cel, en es ulls des meus fills, potser és aquesta sa revolució.

MARIA: Si ens fa falta un superior que ens guiï per arribar-hi, mai hi haurà emancipació.

MAGDALENA: Si es fa efectiva sa retirada de s'ensenyança religiosa de ses escoles podeu donar-me de baixa d'aquest partit, que ja veig que no ha entès res. Demanau llibertat i trepitjau lsa des altres.

HOME 1: Magdalena, no fa falta arribar fins aquí.

MARIA: Això ho dius de veres?

MAGDALENA: He acabat.

PRESONERES (5)

(Les dues presoneres es miren, pensen, somriuen i reflecteixen tímidament allò que explica el narrador)

JUDIT: Les diferències que debiliten i donen aire a l'enemic sempre han estat així.

JANA: Les diferències han d'existir. La clau està en com gestionar-les.

JUDIT: Conta com segueix la història. Ara mateix tenc...com una necessitat..., com si necessitàs viatjar amb elles.

JANA: *(Somriu i comença a cantar les dues primeres estrofes de Suzanne, de Cohen. Si fem playblack, estaria bé la versió de Kevin Johansen)*

Suzanne takes you down to her place near the river

You can hear the boats go by

You can spend the night beside her

And you know that she's half crazy

But that's why you want to be there

And she feeds you tea and oranges

That come all the way from China

And just when you mean to tell her

That you have no love to give her

Then she gets you on her wavelength

And she lets the river answer

That you've always been her lover

And you want to travel with her

And you want to travel blind

And you know that she will trust you

For you've touched her perfect body with your mind

JUDIT: Te'n recordes de tot?

JANA: De tot allò que em van contar, sí.

JUDIR: Idò avança, va. Moren, no? Ja m'ho pots dir, es veu clarament.

JANA: Sí, moren, com tothom.

JUDIT: Fes-te la graciosa.

JANA: No, que va, però no entenc ses presses. Vas enlloc?

NARRADOR: Na Jana diu que ja quasi no queda gent que recordi aquelles dones, que el seu record queda en els articles que varen publicar o en els llibres que algú va escriure sobre elles. Sort d'aquests llibres. Que pareix que no interessa a ningú. Que ni els que són avui dels seus, les recorden. Na JUDIT li diu que no pot ser, que selur que tenen carrers o places o lo que sigui. Na JUDIT diu que no ho creu i es demana si al poble d'elles les dones coneixen els seus noms. I altres noms de dona. Creu que la majoria, segurament no. No ho sap. Na JANA pensa que com pot ser que no sàpigues qui t'ha cedit les esperances, les paraules, qui ha solcat el camí que avui camines, qui va deixar-se el temps i les forces aconseguint les coses que avui tens. Que com pot ser. Com pot ser que no sentin el seu alè al clatell, la mà a l'esquena. Ho pensa però no li ho diu a na JUDIT perquè no vol que la tracti de mística. Na JANA sent una molèstia surant-li al pit. No sap si és tristesa o ràbia. O les dues coses.

Na JUDIT pensa que na JANA té un equilibri que ella no troba, ella ara podria caminar en vertical per la paret perquè els nirvis li roveguen l'estómac, com una cabra l'herba. La mira i somriu, li fa una broma i li diu que idò vaja poble de merda, aquest que m'expliques. Li fa bromes perquè és la millor manera de mutar aquesta tensió, de no saber si en entrar un guàrdia és preferible callar i obeir o fotre-li moltes hòsties que no serviran de res, més que per obtenir un càstig major per allò que se suposa que ha fet - i ara no està segura del que ha fet, poden ser moltes coses-, però almanco es desfogaria. La JUDIT es demana si té qualche dret a lluitar contra cap injustícia, si ella arreglaria sovint les coses amb un toc a temps, sense massa paraules. La superen la inacció i la gent teba que mai té una opinió clara de res, aquella gent que queda

sempre naufragant en una bassa de color gris, aquells que amb les seves mitges tintes esdevenen col·laboradors necessaris dels monstres. La superen tant que, a vegades, té la necessitat de cremar coses. Na JANA ja es veu que no necessita cremar res. Emanava una espècie de certesa encalmada que quasi inquieta a JUDIT. D'on la treu? Li encantaria ser capaç d'abraçar-la, just ara, i quedar-se allà enfonyada i protegida dins els seus braços, dins aquesta certesa. Però no n'és capaç. Na JUDIT es demana si en realitat és capaç de cap tendresa.

JANA: Jana. (Pausa) El meu nom. Em dic Jana.

JUDIT: Judit. Hem d'anar pensant en sortir d'aquí.

JANA: Com?

JUDIT: Creus que ens amollaran perquè sí, Jana?

JANA: Depèn, no? No estic segura d'haver fet res greu.

JUDIT: Què és greu? Posar ceba a la truita o pentinar-se amb la retxa enmig?

(Jana la mira, dubta)

JUDIT: Bé, idò què? Missió suïcida?

JANA: Ja se'ns ocellerà qualque cosa.

NARRADOR *(Canta. Els narradors són alterns. Un canta i toca el xilòfon i l'altre toca la guitarra. Duc una bèstia dintre meu de Quimi Portet)*

Tinc una bèstia a dintre meu

I jo la deixo anar a passeig

A cavall, en cotxe o a peu

Prop del Pirineu

Mirant de fer mal.

Tinc una bèstia a dintre meu

Que malda i lluita per sortir;

Tinc una bèstia a dintre meu

I ho juro per Déu:

No hi ha lleis per a mi.

Lladres i serenos, peus de porc;

Tristes serenates vora el foc.

L'ànima em fa figa i vinc boig,

Fugen les pubilles i jo, a l'aplec, faig el boc.

Si hi ha un conflicte i vols guanyar,

L'altre bàndol has de destruir;

Noi, no siguis cagamiques

Que has de ser menys pacifista

Que no ho és ton enemic.

Tinc una bèstia a dintre meu,

Les venes plenes de verí;

M'escriu les lletres i els acords

I és tan sols per això

Que sóc cantautor.

Tinc una bèstia a dintre meu

Que malda i lluita per sortir;

Tinc una bèstia a dintre meu

I ho juro per Déu:

No hi ha lleis per a mi.

FINAL 1ERA PART

CONSELL DE GUERRA (4)

SERGEANT 1: (indicant al narrador que calli): ¿No es cierto que su marido fue uno de los fundadores del partido socialista local?

MAGDALENA: Sí.

MARIA: Sí.

SERGEANT 2: ¿Ha conspirado para dar auxilio a la rebelión?

(Maria no respon)

MAGDALENA: No, no hice nada ni promoví rebelión alguna.

SERGEANT 1: ¿Se reitera en los artículos por usted firmados en el panfleto El Obrero dónde instiga a la sublevación obrera y encumbra a la hembra por encima del varón?

MARIA: Me reitero en la lucha obrera, me reitero en la emancipación de la mujer, me reitero en buscar a Dios por mi cuenta.

MAGDALENA: Encumbré a las mujeres desde mi modesta posición, pero no por encima de nadie. En todo caso, quise empujarlas hacia la igualdad, hacia el logro de sentirse reconocidas como sujetos en igualdad de condiciones que los hombres. Jamás atesoré ambición de poder, el poder no es objetivo limpio.

SERGEANT 1: ¿Se reitera en dicha idea de que la mujer debe ocupar el espacio público desatendiendo el hogar y la familia?

MARIA: Creo que no lo ha entendido.

SERGEANT 1 : ¿Cómo dice?

MAGDALENA: Nunca hablé de desatender nada.

SERGEANT 1: ¿Se reitera en su idea de condición de igualdad entre hombres y mujeres y las implicaciones de esa idea?

MAGDALENA: (Pensa, dubta, Mira el Sergent) Sí.

MARIA: *(Decidida)* Sí

(L'actor assegut al fons de l'escena s'aixeca i es desplaça al centre, entre na Magdalena i el sergent, amb un paper a la mà)

ADVOCAT: Como representante de la acusada Magdalena Coll Alou (un bip emmudeix el nom) quiero añadir esta misiva procedente de la monja franciscana Maria del Perpetuo Socorro (un bip emmudeix el nom) que tiene su residencia en la villa de

Capdepera (un bip emmudeix el nom) y fue convencina de la aquí presente:

“Tengo el honor de comunicar a Usted que en contestación a las interrogaciones por Usted remitidas, podemos decirle:

Que Magdalena Coll y Alou (un bip emmudeix el nom) obsequiaba con bastante frecuencia con donativos en especie a esta comunidad, y se nos dijo que, en cierta ocasión, en una reunión en que se trataba la sustitución de la enseñanza religiosa, ella se opuso a esta sustitución y amenazó con retirarse del partido socialista si esta se llevaba adelante”

Dios guarde a usted muchos años.

Capdepera, (un bip emmudeix el nom) 21 de febrero de 1938

SERGEANT 1: El documento se incorporara a los archivos del Consejo de Guerra. A la espera de sentencia firme en dos semanas. Se la acusa de atesoramiento de plata infringiendo el Decreto-ley sobre exportacion y atesoramiento de plata a moneda, dictado en 9 de noviembre de 1936, auxilio a la rebelión y posesión de libros de naturaleza herética y contra natura.

SERGEANT 2: A la espera de sentencia firme se la acusa de auxilio a la rebelión, posesión de libros de naturaleza herética y contra natura, y apología del comunismo.

ESCENA PRISONERES (6)

JUDIT: La repressió sabem com comença, però... *(Fa com si miràs fora de la cel.la i es dirigeix a un dels vigilants)* Ei, guàrdia! Tu saps si ens tenen aquí només per interrogar-nos o hi haurà gresca?

JANA: Calla, per favor.

JUDIT: Jo què sé, unes hòsties ben pegades..., un poc de tortura...

JANA: Per favor...

JUDIT: Ho saps o no? (El vigilant ni la mira) No ho saps. Bé, idò em podries donar un piti, no? Així serviràs de qualque cosa. (El vigilant encén una cigarreta i la hi passa)
Gràcies, home. (Ofereix la cigarreta a la seva companya) En vols?

JANA: No fum.

JUDIT: Conta'm més...

JANA: No tot era política, religió o espiritisme. En aquell poble passaven moltes coses.

CALA RAJADA

(Maria llegeix en veu alta una nota que té a la mà)

“Aprovecha estos días festivos para venir a pasar unos días con nosotros, estamos a solo dos kilómetros y el mar y la bebida obran milagros. Así te olvidas un poco de las discusiones de partido que solamente te ponen de peor humor. Te llevaré a un bar con unas gentes estupendas, reiremos, pasearemos y nos sentaremos al sol. Ven con él o ven sola, pero ven.”

Catalina

(Maria s'aixeca i agafa qualque element d'escena; mocador, capell o similar que ens indica que surt. Ara l'escena consta de taula i quatre cadires, interior d'un bar, sona “All of me” de Billy Holliday, Maria està asseguda amb un altra dona i parlen)

CATALINA: Va, relaxa't ara, no passa res per haver partit dos dies, Maria.

(Maria observa al seu voltant encuriosida i lleugerament incòmoda, dos homes beuen a la vora)

MARIA: D'on és tota aquesta gent?

CATALINA: Depèn, alemanys principalment, anglesos, suïssos, austríacs, búlgars, no ho sé, de mig Europa, fugen d'això que et fa tanta por que arribi aquí.

MARIA: N'hi ha que diries que no els volen ni a ca seva.

CATALINA: Maria, fes el favor, eh?. I beu. Venga, farem un drink. (Aixeca la mà en

senyal de comanda).

NARRADOR BIEL: Al poble al llevant d'una illa del sud del continent envoltada d'aigües calmes, i pins verds i brisa suau, baixant cap a la mar, a uns dos quilòmetres, hi ha un llogaret aferrat a les aigües calmes, amb més brisa suau i més pins verds. I bars, bars plens de gent que ha fugit del seu país per por d'una glopada agra que s'escampa pel continent. Al llogaret, molt, molt lluny de la capital de l'illa, hi troben una arcàdia feliç. I els nadius.

(Se'ls acosta un home)

CATALINA: Ah, señor Blei!

FB: Señora Catalina, tanto gusto reecuentro, no viene hoy su...eh... ehemann

CATALINA: Demana si no he vengut amb el meu home, No, hoy estoy con una amiga.
(A Maria) Maria, el señor Blei; ella es María (a FB).

FB Tanto gusto señorita Maria.

MARIA: Soy señora.

CATALINA: Maria es una gran luchadora, señor Blei, està en el partido socialista del pueblo, en el grupo femenino, y escribe artículos para una revista..., pues de trabajadores

FB: Aaah..., arbeiter Magazin.

CATALINA: Sí, sí, tiene muchas ideas, igual que ustedes (assenyalant la concurrència).

FB: ¿Sobre qué tratan ehh..., ihre artíkel?

CATALINA: Que de què parlen es teus articles, demana.

MARIA: Ja l'he entès, Catalina, no som alemana ni sorda.

(C torna a fer el gest de demanar beguda)

CATALINA: Aquest cambrer avui ni em veu, vaig a demanar a la barra. Disculpe, señor

Blei, voy a pedir unos drinks, ¿quiere usted algo?

FB: No, muy amable (mostrant la seva copa) (C surt d'escena)

MARIA: Sobre muchas cosas..., sobre explotación, trabajo digno y especialmente sobre la libertad y la igualdad que les queda por conquistar a las mujeres.

FB: Vaya! Qué maravilloso, le encantará conocer a mi hija, que ha venido a pasar un tiempo conmigo aquí, hace justo unas..., monate, ha llegado... (cridant a algú a qui no veim) Billy! Billy komm, bitte!

S'acosta una dona amb roba vistosa i elegant i els llavis vermells, somriu.

BILLY: Was ist los, papa?

FB: Ich möchte ihnen eine Frau von hier vorstellen, die im Arbeiterkampf und in einer Frauengruppe.

Billy somriu a Maria i li allarga la mà.

BILLY: Siento mi lengua es mala aún, soy Billy.

MARIA: Encantada, soy Maria, vivo más arriba, en el otro pueblo.

BILLY: Oh, tiene un ah..., eh..., schloss muy bonita.

FB: Castillo.

MARIA: Sí, es bonito. Fue útil, sobre todo, un tiempo.

(FB fa el gest de saludar de lluny algú dins el bar i s'aixeca).

FB: Otto, hast du die heutige zeitung gelesen? (cap al desconegut que no veiem)

Ehh..., disculpen una momenta (a les dones) (Billy s'asseu amb na Maria).

BILLY: Mi papa decir que usted en un grupo de mujeres en el otro pueblo del Schloss.

MARIA: Sí (pausa), es el primero del pueblo.

BILLY: ¿Qué hacen?

MARIA: Eh..., pues..., ahora preparamos el 1 de mayo, la fiesta del trabajador,

redactamos escritos, hacemos propuestas al partido..., y hablamos y discutimos de cosas..., pues que solamente afectan a las mujeres (pausa) que las hay y muchas. (Pausa. Mira a Billy) ¿Me ha comprendido?

BILLY: Sí, conocía algo el español antes de Mallorca, pero habla mal.

MARIA: ¿Yo? Ah, no, usted! (assenyalant-la) Mejor que yo el alemán (les dues se somriuen).

BILLY: ¿Tiene familia?

MARIA: Mi marido. Y un hijo. Se ha quedado con mi madre y yo he podido venir a visitar a Catalina, que la veo muy poco desde que vive aquí (es gira cercant-la i no la troba), mi amiga. ¿Y usted?

BILLY: Mi padre. Tengo un..., ex ehemann..., marido, que viene próxima semana aquí con nosotros. Y una amiga o..., cómo dicen..., eh braut.

MARIA : Braut?

BILLY: Ehhh..., Como de ¿amor? Ehhh... Novia!

MARIA: ¿Novio?

BILLY: Novia.

Maria la mira confosa.

BILLY: Está por aquí (assenyalant algú a qui no veim). Es mi..., liebhaber. Tampoco..., no novia! (Billy treu una capseta i snifa alguna cosa que es col·loca a l'espai de la mà entre el polze i l'índex i n'ofereix a Maria).

MARIA: (Maria ho mira i refusa amb el cap) ¿Aquella chica?

BILLY: Si!, es mi..., amor! ¿Es así? Disculpa mi lengua tan mala, pero no ehhh..., único amor, hay más... Amor o no se qué dicen aquí, eh..., amigos, pero ella es más amiga, el más ¿amor?

MARIA: Ah! ¿Su marido lo encuentra bien?

BILLY: No es mi marido por más tiempo, pero es amor también y amigo, y lo encuentra bien. Bien.

PRESONERES (7)

JUDIT: La vida quotidiana, també es filtra enmig des temps convulsos. (pausa) I tu et drogues? (na JANA la mira) Ni de tant en tant?

JANA: D'opi no n'he fumats mai (riu).

JUDIT: I noltros? Hem de fugir, com aquells alemanys que m'has dit. Ja se t'ha ocorregut alguna cosa?

JANA: Ens en sortirem, d'aquesta.

(Pausa)

JUDIT: Què feies en el teu dia a dia abans que et detinguessin, abans de manifestar-te?

JANA: Mil coses. Feia feina a una llibreria, anava al teatre, de vegades sortia, cuidava els meus pares, militava...

JUDIT: Parella?

JANA: Res estable. I tu?

PRESONERA: Jo...

UN VIGILANT: Presonera número 2!

NARRADOR PERE: JUDIT surt de la cel·la per declarar davant l'autoritat.

(Les dues presoneres es miren).

JANA: Sort.

JUDIT: (Quan ja s'està allunyant de la cel·la es gira cap a na JANA) Jana... (pausa)Tenc una filla.Té 5 anys. Ara està amb mumare.

JANA: Tot anirà bé, Judit.

NARRADOR (?): Jana es queda pensant en un cos de nina de 5 anys, en les manetes i potser en una cabellera de color castany i uns ulls a joc. La nina del cap de la JANA somriu amb les galtes enceses perquè ve d'algun lloc corrents i quan somriu s'assembla a la seva mare. Pensa que ella mai ha volgut ser mare, que no en té vocació ni necessitat. Que no vol interrompre plans ni sentir veuetes estridents i demandants. Pensa en la seva pròpia mare i les seves mans cargolant-li la trunyella i acaronent-li la cara, pensa en tot aquell amor de nina de 5 anys, i la veu esperant-la a la porta de l'escola verda amb olor de desinfectant a la qual va anar fins que en va fer 11, i sap que ella això no ho oferirà mai i sent un petit calfred. No sap si és una certesa.

WIKIKI (2)

(Se sent música. Toquen Biel i Pere , i canten, fumen i es droguen. Maria i la seva amiga Catalina observen).

HOME 2:

Whatever I do is wrong

The stoy of blame is wrong

Just listen to my song

Like me there are quite a few

In German they call me Jew

In Britain a "fifth columnist"

In Russia a great capitalist

In Spain a hot anarchist

In America a red communist

The Truth is: I want to write, paint, love and fight

For what I think is right

MARIA: Així que això és el Wikiki? I aquest que recita?

CATALINA: En Jack. Bé, es fa dir Jack, però en realitat es diu Hugo i és alemany i artista i boxejador i li agrada la mar. Ah, ell mateix conta que va ser guardaespalles d'Al Capone. Ha arribat aquí fugint d'alguna cosa..., o de moltes. Sembla que de sa mare, i també des nazis.

(Les dues observen el que fan ells).

MARIA: Semblen lliures i contents.

CATALINA: Una llibertat exiliada, en tot cas. Han hagut de deixar ca seva.

MARIA: No m'imagín havent de partir d'aquí...

(Pere i Biel comencen a fer gestos o moviments que indiquin que van canviant de personatges, a mesura que Catalina els anomena).

CATALINA: Mira, a aquell li diuen Bram (Van Velde), i és pintor. Ve d'Holanda. El de devora és en Friedrich (Kleukens)..., aquest també fugí d'en Hitler. I l'altre és en Heinz (Krashutzki)...

MARIA: Es des negoci de llata?

CATALINA: Aquest mateix.

MARIA: I s'ajunten sempre aquí?

CATALINA: Sí. S'hi passen nits senceres. I diuen que a certa hora comença lo millor. (Maria la mira com esperant que s'expliqui) Ja saps..., es llibertinatge de bon de veres (acluca l'ull).

MARIA: Ho fan? Aquí?

CATALINA: Uns amb altres, ses parelles s'intercanvien..., homes amb homes, dones amb dones... Fora manies.

MARIA: Tu has provat mai això que prenen?

CATALINA: Jo? Mai.

MARIA: No t'agradaria? Tot i que fos una vegada...

CATALINA: Potser... (fa per anar a la barra).

BILLY: Ah, señora Maria, usted también aquí.

MARIA: Hola, señorita Blei, ¿cómo está?

BILLY: Feliz! Parece que mi granja va bine.

MARIA: ¿Una granja de usted? ¿Dónde la tiene?

BILLY: Aquí, entre árboles, frente al mar de... cala Agulla

MARIA (Sorpresa) ¿De qué es la granja?

BILLY: De gallinas.

MARIA: Vaya! Es usted muy sorprendente.

BILLY: Amo este lugar, el aire. Antes en mi país hacer movies..., films, películas, y era bien, pero aquí tengo aire.

MARIA: Pero no se vive del aire, señorita Blei. Para escapar, vivir i montar una granja también hacen falta recursos.

BILLY: ¿Dinero? Sí, tengo alguno, pronto acabar. Pero tendré el aire, señora Maria, a mi amor y la música (parteix ballant i a mig ball es troba amb la seva amiga i es besen mentre els cantants interpreten una versió del So de Pastera).

No estic tan enamorada

que no em puga divertir

que no em puga divertir

s'amor no em fa dany a mi

perquè hi sé donar passada

perquè hi sé donar passada

Marit no estiguen gelós

d'una fruita qui no es gasta

d'una fruita qui no es gasta

no és res si un altre la tasta

mentre n'hi hagi per vós

mentre n'hi hagi per vòs.

PRESONERES (8)

(Judit surt demacrada i amb una gorra perquè li han afaitat el cap. Jana l'abraça.

JANA: Què t'han fet?

JUDIT: Fan preguntes...

JANA: I què més? (L'observa) Judit, i què més. T'han fet mal?

JUDIT: Anna... La meva filla nom Anna.

(Jana li lleva la gorra i l'acarona)

JANA: Tens cops...

JUDIT: Fan més mal les paraules. Ho saben. Saben que tenc una filla. M'han amenaçat.

JANA: Amb què?

JUDIT: En fer-li mal. A ella i a ma mare.

JANA: Cabrons. Què t'han demanat? Què volen?

JUDIT: Noms, Jana. Volen noms. Volen fer una llista eterna d'enemics. Volen esborrar-nos.

JANA: Els ho has dit?

(Judith la mira)

JUDIT: Si la toquen et jur que me'n duré un parell per endavant.

(S'abracen)

NARRADOR (): El cor de Judith va desbocat , com el d'un moix escapant d'un ca de bou, pensa en la seva filla i una espècie de puny metàl·lic li tanca el pas de l'aire. Pensa en si la seva mare haurà fugit a algun lloc amb la nina. Potser la seva mare ha telefonat al pare de la nina, que és un imbècil lamentable, però potser aquesta vegada la cuida bé. A la nina la sol cuidar bé. Es veu col·locant l'explosiu i es castiga per posar-se sempre a l'ull del conflicte. I què hauria d'haver fet, idò? Callar? Deixar que tota aquella ràbia la rovegàs? Deixar a la seva filla un món de merda? Sap que l'hi deixarà igualment, però és castiga i torna a pensar en si aquell cap de fava sabrà cuidar bé la nina, si és que la seva mare s'hi posa en contacte. Pensa en el pare de la nina i després en totes les dones que coneix. I somriu. Qualsevol en sabria més de tenir cura d'una nina de 5 anys sense haver estat mai mare, però ell, tan llest, espavilat, il·lustrat, cultivat, militant, al final només és un pobre home que no sap estimar. Pensa que aquell imbècil li va agradar. Aquell home mutilat, esventrat i buidat, sense cor, que no sap estimar. Bastant. Suposa que això deu voler dir que ella també va ser un poquet imbècil. Sent els braços de na Jana contra la seva esquena i sap que pot confiar en aquella dona. Potser s'equivoca, però creu que no. És de les que saben estimar.

UN VIGILANT: Presonera número 1! Surti.

(Jana s'aixeca a poc a poc)

JUDIT: Coratge...

JANA: Pensaré en tu i amb n'Anna.

(Judith la mira mentre se'n va amb el vigilant)

WIKIKI (3)

(Canten 'All of me' de Billie Holliday)

You took my kisses and all my love

You taught me how to care

Am I to be just remnant of a one side love affair

All you took

I gladly gave

There is nothing left for me to save

All of me

Why not take all of me

Can't you see

I'm no good without you

Take my lips

I want to lose them

Take my arms

I'll never use them

Your goodbye left me with eyes that cry

How can I go on dear without you

You took the part that once was my heart

So why not take all of me

PRESONERES (9)

(Jana torna a la cel·la. Camina lentament)

JUDIT: T'han tractat bé? Estàs pàl·lida.

JANA: Fa dies que el sol no em toca.

JUDIT: Hi has estat poc temps, allà.

JANA: Només som una hippy activista.

JUDIT: T'han fet moltes preguntes?

JANA: És a tu a qui han fet mal. Deixa que et vegi la cara (fa el gest de llevar-li la gorra però na Judit l'aparta) Per què no deixes que et miri? Per què aquesta gorra? Què els ha passat, als teus cabells?

JUDIT: I amb elles? Què va passar amb elles?

JANA: A una d'elles la condemnaren a mort. (Judit)

JUDIT: Conta...

JANA: T'han pegat fort.

JUDIT: Conta'm... Què va passar?

JANA: A mi no m'han tocat.

JUDIT: Van morir? Les van afusellar? Com mataven, en aquella època?

JANA: Per què a mi no m'han tocat?

JUDIT: Ara també afusellen... Ho he sentir dir.

JANA: De quin color té els cabells?

JUDIT: I de vegades ofeguen.

JANA: Segur que d'aquest color teu.

JUDIT: Amb aigua o amb un coixí. T'ofeguen. Et lleven l'aire, que és allò més sagrat.

JANA: Com riu?

JUDIT: Què té més si m'han pegat?

JANA: A què li agrada jugar?

JUDIT: El meu cabell tornarà a créixer.

JANA: Pensa en ella.

JUDIT: Són altres coses les que mai em tallaran.

JANA: Juga a futbol? Què li agrada menjar?

JUDIT: Digues com va morir. Només en mataren una?

(Jana s'acosta)

JANA: Pensa en n'Anna... La veuràs aviat.

JUDIT: No haver-te conegut seria terrible. Però terrible, terrible. I no ho sabria. A sobre, no ho sabria.

JANA: Judit...

JUDIT: És un poema. I no és meu eh? Què més voldria! Mai m'hagués imaginat dient-lo a ningú. (pausa) Però seria terrible.

(S'abracen)

NARRADOR: Aquesta cambra que potser és cel·la o refugi, contenidor de confidències i patíbul..., sala de l'esperança o simplement un no-espai on el temps queda en suspensió... Aquest cub que ha vist brotar un vincle inesperat entre na Jana i na Judit s'enfosqueix a mesura que passen les hores. L'aire es torna dens, pesa i les esclafa. Han passat dos dies i les seves nits des que van interrogar na Jana sense tocar-la. Ara som al matí, molt prest. A fora encara hi fa fosca, però elles no ho saben.

VIGILANT: Presonera número 2!

WIKIKI (4)(Continua l'actuació d'abans)

You took my kisses and all my love

You taught me how to care

Am I to be just remnant of a one side love affair

All you took

I gladly gave

There is nothing left for me to save

ESCENA PRESONERES (10)

(Jana canta, gairebé xiuxiueja una mena de cançó de bressol. Atura i es dirigeix al vigilant)

JANA: Per què triga tant? (Pausa) Fa hores que vos l'heu enduta. Saps que té una filla? I una mare (Pausa) I una vida... Què li estau fent, allà dins? Què estau fent, en general? Per què aquesta guerra? Per què contra nosaltres? Saps no en realitat no podreu guanyar mai? (Pausa) Mai! Mai! Mai! Mai!...

NARRADOR (Mentre parla, na Jana deixa de cridar i torna a cantar) En uns instants, Judit compareixerà darrere seu acompanyada d'un vigilant. (Apareix Judit i Jana s'aixeca per rebre-la) Aquí la teniu. La granota que li han posat significa moltes coses... La seva degradació, de dona a no-res; la seva identitat esborrada, i també el final dels seus dies en aquesta mena de cel·la. (Pausa) Judit ha demanat la clemència de poder acomiadar-se de la que ja és la seva amiga. Els enemics han accedit. S'abracen (Na Jana i na Judit s'abracen). S'abracen fort. Na Jana li parla. Li fa preguntes..., però na Judit no diu res. Judit se'n va acompanyada del vigilant que li han assignat. Quan comença a allunyar-se, na Jana li parla alt perquè la pugui sentir. Li conta que aquella dona d'un poble del nord d'una illa del sud no va ser assassinada pels enemics. Que el testimoni d'una monja la va salvar. Judit s'atura un moment, però no es gira, i continua caminant. Desapareix d'escena. Li conta que l'altra va esquivar l'afusellament i va poder fugir a l'estranger.

(Jana canta i plora mentre es fica les mans a les butxaques. D'una d'elles en treu un paper)

El paper que Judit ha pogut ficar a la butxaca de na Jana sense que el vigilant se'n temís té escrita una direcció. El nom d'un carrer d'una ciutat grisa, ni massa petita ni massa gran, situada a uns quilòmetres a l'oest d'aquesta cel·la on avui, en un gir inesperat, ha entrat una mica de llum...

REUNIÓ ESPIRITISTA (2)

MÈDIUM: Tenim una altra petició. (na Maria aixeca la mà) Tu, un altre pic?

MARIA: Vull invocar es meu *homu*...

MÈDIUM: El teu...

MARIA: Vull saber si és mort... Si és mort, el podem invocar i vendrà.

MÈDIUM: Però tu saps que...

MARIA: Si només ha desaparegut..., si per sort s'ha pogut amagar o fugir a una altra banda..., si és així aleshores no vendrà.

NARRADOR: Tot i la pressió en contra que genera el nou marc polític, a aquest poble del nord ubicat a una illa del sud continuen aquestes reunions on els que creuen en allò no tangible cerquen consol i es convoca gent que ja no hi és... Ella (sona el bip), després de 9 anys de pressó fosca, de cops de les monges que la custodiaven, de fam, enyor i ràbia, està carregada d'una esperança i una fe que defuig els cànons, i mira de connectar amb la persona que més estima.

MÈDIUM: De vegades es morts no compareixen...

MARIA: Ho vull intentar.

MÈDIUM: Saps que podria ser mort tot i que no escolti sa nostra invitació...

MARIA: Ho sé..., puc viure amb es misteri... I si ve, només ens quedarà plorar-lo, però trobarem sa calma. Podem?

MÈDIUM: El persequien...

MARIA: Si, per ses seves idees...

MÈDIUM: Ses de tots es qui som aquí.

MARIA: Ses idees són innegociables, almanco ses meves. I ses seves.

MÈDIUM: Invoquem-lo.

TOTS: Invoquem-lo!

(Tots projecten el murmuri d'abans, la cançó ofegada)

CONSELL DE GUERRA (5)

SERGEANT 1: Por todo lo antes espuesto y las pruebas halladas en su domicilio y testimonios que así lo confirman, este tribunal dicta sentencia a pena de muerte para Maria Vaquer Moll (bip)

SERGEANT 2: (cal aclarir que ara parlam de na Magdalena) Si bien las pruebas presentadas exhoneran a la acusada de la posesión de plata, debido a los múltiples informes hallados que relatan su vinculación con la doctrina socialista, este tribunal considera conveniente corregir esa desviación por lo qual permanecerá en prisión hasta que se estime conveniente.

NARRADOR 1: A la capital de l'illa d'aigües calmes del sud del continent, es dicta sentència. Una sentència que portava escrita molt de temps, gravada a les pedres i a la memòria dels arbres. No és una sentència. (Pausa) És un càstig. Tots els animals del bosc ho saben, i també els peixos de la mar. Es treu del grup el diferent, qui no compleix el ritual, qui parla massa, qui desafia el líder. Dues dones, o deu o cent o mil, seràn castigades per..., pensar, compartir, parlar, desafiar, volar, convocar, estimar, cridar, ballar, votar, boixar, comandar, teixir, vendre, comprar, sembrar, llegir, escriure. Existir.

NARRADOR 2: A la presó de dones de la capital de l'illa d'aigües calmes del sud del continent, aquelles dues dones sentenciades, que un dia foren amigues, còmplices, companyes de partit, opositores, menys amigues..., es troben a una cel·la fosca després de molt de temps. Volen dir-se moltes, moltes, però moltes coses. Sobretot que s'estimen, principalment, bàsicament que s'estimen, que mai han deixat d'estimar-se, que en realitat allò no era per tant, que ella no volia anar-se'n del partit, que la va agafar en un moment delicat, tota sola i amb les criatures, i bé, que ella tampoc pensava que la fe no fos important, que ha estat perduda sense ella molt de

temps, que la necessitava per escriure, per discutir, per créixer. També li vol dir altres coses que no gosa, com que sempre que s'hi acostava queda mig enganxada a la seva olor, a aquella mescla de pell teba, ungüent de mans i sofre. I que l'estima.

NARRADOR 2: I que l'estima. Que per favor quedi a prop seu perquè no sap com podrà soportar aquella fosca, aquella por, no veure els seus fills. Queda't a prop, li diu. T'estim. T'he estimat sempre.

(Els Narradors canten 'Come as you are' de Nirvana en la versió de Modern Monet)

EPÍLEG

JANA: *(Se suposa que mira n'Anna)* Saps? La meva padrina em va contar la història d'aquelles dues dones fascinants i jo sempre les he dut marcades a la pell de la memòria.

NARRADOR: I allà on no va arribar l'oralitat de la seva padrina, hi va trobar més relat i més gent que també les recordava. Quan va acabar la guerra, la seva guerra en aquell nord, na Jana va viatjar al sud, al poble d'aigües calmes... No hi va anar tota sola *(Se suposa que mira n'Anna)* *(Pausa)* Per cert, el Wikiki ja no hi era, ni tampoc els personatges que el transitaven.

JANA: A na Maria *(Pausa)*, sí, així es nomia una d'elles..., se li va commutar la pena de mort per la cadena perpètua, tot i que finalment va passar només *(somriu)*..., només 11 anys a presó, per bona conducta. El 1948 emigrà a l'Alger i es reuní amb el seu marit. Més d'una dècada després tornaren de l'exili, amb la seva filla. No sabem si va participar a més reunions espiritistes. Cap al final dels anys setanta es refundà l'Agrupació Socialista..., a ca seva. Anys més tard, un dirigent dels seus li va fer retirar una bandera republicana a un acte de partit. Va morir el 1982, crec que trista.

(Pausa. Potser la resta canta).

L'altra es deia Magdalena. Tot i ser absolta, el tribunal feixista decidí, a tall de correctiu, mantenir-la un parell danys a la presó de Can Sales. En sortir va dur una vida tranquil·la. I va surar la seva família. No va tornar a militar.

I na Judit... *(Pausa)* Na Judit se'n va dur al patíbul secrets, informacions i tota la força que l'habitava. No va poder veure créixer la seva filla *(Pausa)* Però jo sí. Ha heretat el caràcter de la mare. (contiu mirant algú a qui no veiem) Encara avui li agrada botar a la corda, es pentina amb la retxa enmig i, quan fa truita, sempre hi posa ceba.

(Canten)

Em deman si, més enllà de tot allò immens que van fer, na Magdalena i na Maria i na Judit varen ballar prou. Supòs que ho pens perquè a mi m'encanta ballar. Això no vaig tenir temps d'explicar-li. Per si de cas, els podem regalar tots els valsos del món *(mira a n'Anna)*, no trobes?

(Sona Pequeño vals vienès, de Silvia Pérez Cruz i Pájaro mentre els noms de MAGDALENA COLL ALOU I MARIA VAQUER MOLL es projecten en lletres de neó)